

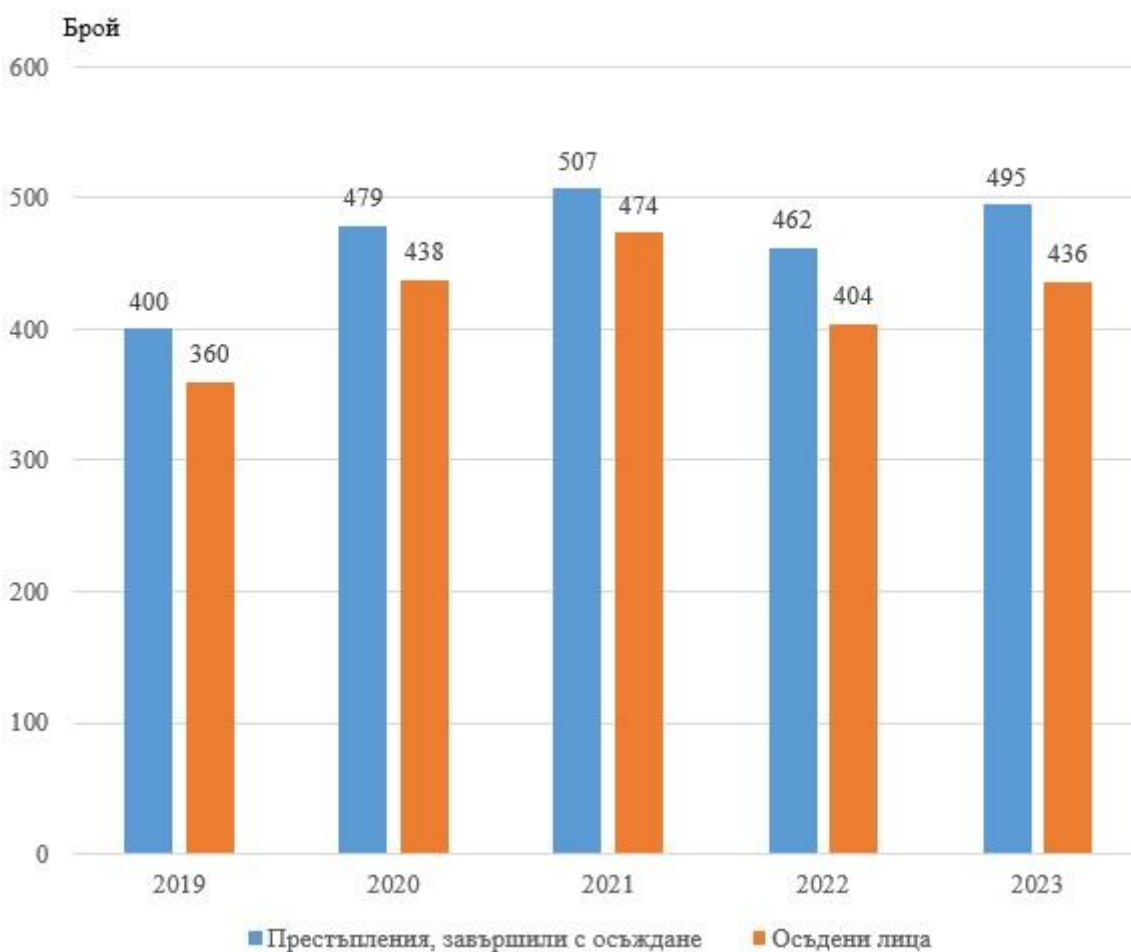

Териториално статистическо бюро - Североизток
Отдел „Статистически изследвания - Търговище“

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

През 2023 г. в област Търговище са приключили делата за 636 извършени **престъпления**. Делата за 198 от тях са завършили с ефективни осъдителни присъди, за 297 престъпления - с условно осъждане, за по 3 - с прекратяване и с оправдаване, а за 135 - с освобождаване от наказание. С осъдителни присъди (ефективни и условни) са приключили делата за 495 извършени престъпления.

Фиг. 1. Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица през периода 2019 - 2023 година в област Търговище

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

През 2023 г. броят на **обвиняемите** лица е 576. От тях:

- ефективна осъдителна присъда са получили 184 лица (32% от общия брой на обвиняемите);
- условно осъдени са 252 лица, или 43.8% от общия брой на обвиняемите;
- освободени от наказателна отговорност са 135 лица (23.4%);
- оправдани са 2 лица (0.3%);
- на 3 лица (0.5%) делото е прекратено.

Броят на **осъдените лица** с влезли в сила присъди през 2023 г. е 436. От тях 374 лица са осъдени за извършването на едно престъпление, 49 - за две престъпления, а 13 - за три и повече престъпления.

Престъпления, завършили с осъждане, и осъдени лица по глави от Наказателния кодекс (НК) и някои видове престъпления

Общопасни престъпления¹

През 2023 г. в област Търговище най-голям е броят и съответно относителният дял на **общопасните престъпления** - 292, или 59% от общия брой на престъпленията, завършили с осъждане. Осъдени за този вид престъпления са 242 лица, или 55.5% от всички осъдени лица в областта.

Престъпления против собствеността²

През 2023 г. в област Търговище с осъждане са завършили 79 престъпления **против собствеността**, или 16% от общия брой на престъпленията, завършили с осъдителна присъда. Лицата, осъдени за тези престъпления, са 86, или 19.7% от общия брой на осъдените.

¹ Включват престъпления, извършени по общопасен начин или с общопасни средства, по транспорта и съобщенията, против народното здраве и околната среда, при използването на атомната енергия за мирни цели и други.

² Престъпленията против собствеността включват: кражба и грабеж на имущество, присвояване, измама, изнудване, вещно укривателство, унищожаване и повреждане на имущество, злоупотреба на доверие.

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Престъпления против личността³

В област Търговище **престъпленията против личността**, завършили с осъждане през 2023 г., са 43, или 8.7% от общия брой на наказаните престъпления. Осъдените лица са 38, или 8.7% от общия брой.

Престъпления против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции

В област Търговище **престъпленията против дейността на държавни органи, обществени организации и лица, изпълняващи публични функции**, завършили с осъждане през 2023 г., са 27, или 5.5% от общия брой на наказаните престъпления. Осъдените лица са 20, или 4.6% от общия брой.

Осъдени лица за други видове престъпления

В област Търговище, сред другите видове престъпления, завършили с осъждане през 2023 година са:

- престъпленията против стопанството – за 16 престъпления са осъдени 18 лица
- документни престъпления – за 21 престъпления са осъдени 18 души;
- престъпления против брака, семейството и младежта - за 7 престъпления са осъдени 7 лица;
- престъпления против реда и общественото спокойствие - за 6 престъпления са осъдени 3 лица;
- престъпления против правата на гражданите – за 4 престъпления са осъдени 4 лица.

³ Включват убийства, телесни повреди, отвличане и противозаконно лишаване от свобода, принуда, обида и клевета, разврат и трафик на хора.

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Осъдени лица по пол и възраст

През 2023 г. в област Търговище броят на осъдените мъже е 402 (92.2%), а на осъдените жени - 34 (7.8%).

С най-висок брой и относителен дял са осъдените лица във възрастовата група 30 - 39 години - 97 лица (22.2% от общия брой на осъдените) и тези във възрастовата група от 40 - 49 години - 95 лица (21.8% от общия брой на осъдените). Следват тези във възрастовата група 18 - 24 години - 84 лица или 19.3%. В структурата на осъдените лица, най-малък е броят и относителният дял на лицата на възраст 60 и повече години - 28 лица (6.4%) и на непълнолетните от 14 до 17 години - 14 лица (3.2%).

Осъдени лица по наложени наказания

В област Търговище в структурата на осъдените лица по наложени наказания най-голям е броят и относителният дял на *лишените от свобода*. През 2023 г. те са 330 (75.7% от общия брой на осъдените лица). От лишените от свобода най-голям е броят и делът на осъдените на лишаване от свобода за срок до шест месеца - 176 лица (53.3% от всички лишени от свобода) и на лишените от свобода за срок от шест месеца до една година - 114 лица (34.5%). Наказанието *пробация* е наложено на 82 лица (18.8% от осъдените лица), а *глоба* - на 24 лица (5.5%).

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Методологични бележки

Статистическото изследване на престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди осигурява информация на базата на годишни данни, получавани от районните, окръжните и военните съдилища.

Обект на наблюдение е дейността на районните, окръжните, военните съдилища и на Специализирания наказателен съд по наказателните дела от общ, частен и административен характер. Съгласно Закона за съдебната власт (изм. и доп. ДВ. бр. 32 от 26 Април 2022 г.) Специализираният наказателен съд (СпНС) е закрит. Първоинстанционните наказателни дела пред СпНС, по които е проведено разпоредително заседание, стават подсъдни на Софийския градски съд и разглеждането им продължава от съдебния състав, провел заседанието. Съдиите от съдебните състави, които не са преназначени в Софийския градски съд, се командироваат за участие в разглеждането на делата до приключването на производствата по тях.

Единици на наблюдение са престъпленията, обвиняемите и осъдените лица с влезли в сила присъди в рамките на отчетната година.

В броя на престъпленията, завършили с осъждане, се включват всички престъпления, за които наказателните дела са завършили с условна или ефективна присъда, независимо от броя на извършителите.

Престъпление, извършено от повече от едно лице (в съучастие), се отчита за завършило с осъждане, когато поне едно от обвиняемите лица е осъдено ефективно или условно. В случай, че дело приключи с оправдателна присъда за всички лица, извършители на престъплението, то се отчита за завършило с оправдаване. Престъпление се отчита за завършило с прекратяване, когато спрямо извършителя или всички извършители делото е прекратено.

В броя на обвиняемите лица се включват ефективно осъдените, условно осъдените, оправданите, освободените от наказание и лицата, на които делата са прекратени.

ПРЕСТЪПЛЕНИЯ, ОБВИНЯЕМИ И ОСЪДЕНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

В броя на осъдените лица се включват всички осъдени лица, на които с влязла в сила присъда им е наложено ефективно или условно наказание.

Когато няколко лица са осъдени за извършването на едно престъпление, престъплението се отчита само един път, а всяко лице поотделно - в зависимост от изхода на делото. В случаите, когато в едно наказателно дело е осъдено лице за повече от едно престъпление, се отчита най-тежкото наложено наказание по съвкупност. Когато едно лице е осъдено за няколко престъпления, то се отчита към най-тежкото наказуемо деяние, а всяко престъпление поотделно - към съответния вид престъпление.

Възрастта на осъдените лица е посочена в навършени години към момента на извършване на престъплението.

Непълнолетни са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Пълнолетни са лицата на възраст 18 и повече навършени години.

Осъдените непълнолетни лица се включват в общия брой на осъдените лица. Съгласно чл. 31, ал. 1 и 2 от НК **наказателноотговорно** е пълнолетно лице, навършило 18-годишна възраст, което в състояние на вменяемост извърши престъпление. **Непълнолетно лице** - навършило 14 години, но ненавършило 18 години, е **наказателноотговорно**, ако е могло да разбира свойството и значението на деянието и да ръководи постъпките си.

Данните за престъпленията, обвиняемите и осъдените лица са получени от изчерпателно изследване чрез статистически формуляри „Карта за обвиняемо лице“ (1-СС), попълвана от органите на досъдебното и съдебното производство и информация от административен източник Единна информационна система за противодействие на престъпността (ЕИСПП).

Допълнителна информация относно методологията и данните от изследването „Престъпления, обвиняеми и осъдени лица“ е публикувана на сайта на НСИ (www.nsi.bg), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=56).